

ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАФЕДР ЯК НАПРЯМ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ВНЗ

В наш час ВНЗ працюють в умовах конкуренції, тому великого значення набувають репутація випускників, їх корпоративна культура, різноманітні „ноу-хау”, монографії ВНЗ, його методичні посібники, підручники, статті, доповіді та інше. Підвищення конкурентоспроможності ВНЗ в сучасних умовах при обмежених матеріальних ресурсах потребує підвищення якості викладацького процесу.

Педагогічні колективи кафедр ВНЗ мають розв’язувати широке коло проблем, пов’язаних з упровадженням інформаційних комп’ютерних технологій і засобів телекомунікації в навчальний процес і науково-дослідну діяльність. Це потребує вдосконалення інформаційного забезпечення ВНЗ на всіх рівнях його діяльності. Деякі аспекти цієї проблеми розглядалися в працях Воронкової А.Е., Гриньової Н.Є., Холмської Г.Д., Марюти А.М., Зубенко Ю.Д. та інших науковців.

Якісне управління основними робочими процесами потребує різних видів інформації. Насамперед треба визначити, що ж таке інформація? Інформація являє собою сукупність відомостей про факти, об’єкти, події та ідеї, які в даному контексті мають цілком певне значення. На різних рівнях менеджменту використовують різні види інформації:

1) На стратегічному рівні використовується інформація, що допомагає планувати і приймати рішення про довгостроковий напрямок діяльності ВНЗ. Треба уважно проаналізувати зовнішнє оточення, щоб знайти і застосувати рішення, що допоможуть ВНЗ ефективно діяти в цьому оточенні через визначений час (потенційні абітурієнти та ін.). Необхідна на цьому рівні інформація — комплексна, нерутинна й орієнтована на перспективу.

2) Інформація, використовувана на рівні підрозділів (кафедр) стосується направляючих і контрольних дій підлеглих одиниць ВНЗ.

3) На операційному рівні цікавляться щоденним виконанням різних задач у межах їхніх сфер відповідальності. Вони планують, організують і контролюють повсякденну роботу усередині ВНЗ.

4) Реєстрація різноманітної документації є основою для генерування інформації усередині ВНЗ. У минулому така реєстрація проводилася на папері — у головних книгах, на спеціальних картах, у формулярах та ін. Як тільки одержали поширення комп’ютери, обсяги нагромадження такої інформації різко зросли.

Управлінська діяльність в Красноармійському індустріальному інституті ДонНТУ дворівнева (деканат-кафедра). Деканат виконує організаційну функцію управління з надання освітніх послуг та координує

діяльність кафедр щодо організації навчального процесу. Кафедра орієнтована на кінцевий результат, самоорганізацію, самоналагоджуваність. Високий рівень розвитку відносин між деканатом та кафедрами дозволяє системі управління гнучко адаптуватися до завдань і умов Болонського процесу, тобто здійснювати саморозвиток системи менеджменту. Тобто вдосконалення інформаційного забезпечення доцільно розпочинати не зверху, а знизу, тобто з того рівня, де формують знання, навички, вміння і моральні якості майбутніх спеціалістів, і де визначається якість результатів навчальної діяльності.

Якість результатів навчального процесу забезпечується через управління якістю основних робочих процесів ВНЗ. В свою чергу, якісне управління основними робочими процесами обумовлюється такими чинниками, як:

- якість змісту навчальних програм відповідного рівня (бакалавр, магістр) і напрямку освіти;
- якість підготовки абітурієнтів і студентів;
- позитивна мотивація студентів;
- якість методичного і матеріально-технічного забезпечення навчального процесу;
- якість підготовки професорсько-викладацького і допоміжного персоналу;
- позитивна мотивація персоналу;
- якість технологій навчання;
- якість технологій тестування і перевірки знань, вмінь і навичок студентів;
- якість виховної (кураторської) роботи студентів;
- якість загального менеджменту університету. [1]

Вдосконалення інформаційного забезпечення ВНЗ націлено на поліпшення рівня підготовки студентів та оптимізацію навчального процесу через інтеграцію інформаційних комп'ютерних технологій в усі сфери діяльності кафедри.

По-перше, це формування інформаційної культури майбутніх спеціалістів. Складовими інформаційної культури є знання про закони функціонування інформаційного середовища, володіння методами й прийомами роботи з інформацією, розміщеною в глобальній мережі Інтернет, вміння орієнтуватися в інформаційних потоках, відбирати та швидко обробляти інформацію, а також готовність до співпраці та взаємо обміну інформацією з колегами й членами суспільства завдяки використанню телекомунікаційних засобів і технологій.

По-друге, це застосування інформаційних комп'ютерних технологій для вдосконалення й оновлення форм, методів, засобів навчання дисциплін науково-природничої та професійно-практичної підготовки. Значне місце в сучасному інформаційно-методичному забезпеченні навчального процесу ВНЗ посідає комп'ютерне програмне забезпечення навчального призначення та комп'ютерно-орієнтовані методики навчання, націлені на забезпечення активної пізнавальної діяльності й високий рівень самостійності студентів у процесі здобуття знань.

Це також використання інформаційних комп'ютерних технологій в науково-дослідницькій та в організаційній діяльності кафедр – для автоматизації інформаційного забезпечення управління навчально-виховним процесом і науковими проектами. [2]

Таким чином, вдосконалення інформаційного забезпечення кафедри є важливим кроком у напрямку підвищення підготовки спеціалістів, оскільки дає широкі можливості для інформаційно-методичної підтримки навчального процесу і навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів навчання й упровадження інтенсивних комп'ютерно-орієнтованих технологій та педагогічних програмних засобів.

Література

1. А.Е. Воронкова, Н.Є. Гриньова. Концептуальні основи побудови менеджменту якості надання освітніх послуг // Актуальні проблеми економіки. – 2007. - № 2(68). – С. 39 – 47.
2. Г.Д. Холмська. Віртуальний освітній простір – результат комплексної інформатизації випускової кафедри технічного університету // Вища школа. – 2006. – С. 75 – 86.
3. А.Н. Марюта, Ю.Д. Зубенко. Инновационные решения (в образовании, науке, производстве, экономике). Учебное пособие. – Днепропетровск: Системные технологии, 2007. – 240 с.